

Statusrapport for Ph.d. stipendiet:

Landskabsforandringer under økologisk jordbrug - hvorvidt og hvorfor?

Starttidspunkt: 15-05-2002

Sluttidspunkt: 15-05-2005

Navn: Gregor Levin

Uddannelse: Cand. Scient. i geografi, Københavns Universitet 2001

Speciale: Landbrugets påvirkning af landskabsdiversitet i Papallacta/Ecuador

Kortfattet projektbeskrivelse:

Over de sidste ca. 15 år har man i det danske landbrugslandskab oplevet en voksende omlægning til økologisk drift, som i dag optager omkring 6% af det samlede landbrugsareal. Økologisk jordbrug kommer således i stigende grad til at præge landskabet og naturen i det åbne land.

Der hersker en generel forventning om, at omlægningen til økologisk jordbrug har en positiv effekt på naturindholdet i landskabet som helhed (dvs. også naturen udenfor dyrkningsfladen).

Der eksisterer imidlertid for økologisk drift ingen specifikke regler, hvad angår bevarelse og/eller forbedring af landskabets naturindhold. En sådan sammenhæng er desuden aldrig blevet klart dokumenteret.

Formålet med nærværende projekt er at kortlægge potentielle forskelle i naturindholdet på landskabsniveau mellem økologiske og konventionelle bedrifter. Endvidere ønskes en analyse af de faktorer og processer (både biofysiske og socioøkonomiske/kulturelle) som påvirker landskabets naturindhold.

Hovedkomponenterne i projektet er således:

- På basis af flyfotos, kortdata samt feltregistreringer kortlægges landskabets naturindhold samt dets rumlige og tidsmæssige dynamik.
- Ved inddragelse af markkort, matrikelkort, registerdata og landbrugsstatistik samt data fra en spørgeskemaundersøgelse, klarlægges signifikante sammenhænge mellem naturindhold og økologisk vs. konventionel drift, samt sammenhænge med andre variabler (f.eks. bedriftsform og størrelse, socioøkonomiske faktorer og kulturelle forhold).
- Ved hjælp af dybde-interviews med udvalgte landmænd, fremhæves kausale forklaringer bag påviske statistiske sammenhænge.
- Som et perspektiverende led og på baggrund af de opnåede resultater analyseres økologisk jordbrugs potentiale som redskab for en fremtidig bevarelse/forøgelse af naturindholdet i det danske landskab.

Vejledere:

Projektets hovedvejleder er Jesper Brandt, Roskilde Universitetscenter, Institut for Geografi, og projektvejleder er Pia Frederiksen, Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Systemanalyse

Indskrivningssituation:

Gregor Levin er indskrevet som Ph.d. studerende ved Roskilde Universitet, Institut for Geografi, og arbejder til dagligt på Danmarks Miljøundersøgelser i Roskilde. Der er planlagt ophold på Roskilde Universitetscenter for foråret 2003.

Status:

Projektet er i sin design-fase. En metodisk ramme er blevet skitseret og er nu ved at blive konkretiseret. Relevante datakilder er blevet vurderet og testet mht. deres relevans for projektet, samt deres praktiske anvendelighed. For et mindre pilotområde er der vha. GIS blevet gennemført

en første visuel kortlægning af landskabets naturindhold på baggrund af flyfotos. Kriterierne til valg af 4-5 case områder er blevet udarbejdet, og case områderne vil blive endeligt udpeget i løbet af efteråret.

Planer for det kommende år:

En pilotstudie er planlagt for begyndelsen af 2003. Et større feltarbejde er påtænkt til efteråret 2003. Endvidere planlægges billedbehandling og visuel interpretation af flyfotos at være afsluttet ved udgangen af 2003. Således skulle det grundlæggende datamateriale være færdigt ved starten af 2004.

Der er planlagt deltagelse i Ph.d. kursus i Darwin/ Australien som bliver afholdt i Juli 2003 i sammenhæng med IALE's (International Assosiation of Landscape Ecology) verdenskongres. Desuden planlægges deltagelse i et sommerskole indenfor landskabsøkologi i Portugal i oktober 2003.

Publikationsliste:

Der er på nuværende tidspunkt endnu ikke blevet publiceret noget i sammenhæng med Ph.D. stipendiet. Dog har den Ph.D. studerende fået godkendt en artikel, som baserer sig på hans speciale:

Gregor Levin & Anette Reenberg 2002: Land use driven conditions for habitat structure: A case study from the Ecuadorian Andes. Geografisk Tidsskrift (forthcoming).